

Ο ρόλος του Πανεπιστημιακού Δασκάλου

Μαρία Αμπαρτζάκη / Μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημίου
Κρήτης

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

<https://kedima.hmu.gr/>

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Πανεπιστήμια

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

Στην προσπάθειά της να συνέλθει από την πανδημία του COVID-19 και να διασφαλίσει βιώσιμες και ανθεκτικές οικονομίες και κοινωνίες η Ευρώπη έχει ανάγκη από τη στήριξη των Πανεπιστημίων της.

Θέλει Πανεπιστήμια που να χαρακτηρίζονται από υψηλά επίπεδα έργου και να διασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται τη στήριξη των Πανεπιστημίων για να υλοποιήσει την πολιτική ατζέντα της.

Η εξελικτική πορεία της ΕΕ πρέπει να επηρεάζει την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Αν τα Πανεπιστήμια δεν ανανεώνονται, αυτό θα μπορούσε να επιβαρύνει τις επιδόσεις και την ανάπτυξή τους.

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

Στο πλαίσιο αυτό, το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με ορίζοντα τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030) ζήτησε τη θέσπιση

ενός "**Θεματολογίου** για τον μετασχηματισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με έμφαση στην **ένταξη**, την **καινοτομία**, τη **συνδεσιμότητα**, την **ψηφιακή και πράσινη ετοιμότητα** και τη **διεθνή ανταγωνιστικότητα**, καθώς και στις **θεμελιώδεις ακαδημαϊκές αξίες** και τις **υψηλές ηθικές αρχές**, καθώς και στην **απασχόληση** και την **απασχολησιμότητα**".

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής – Λέξεις κλειδιά

- ▶ Ένταξη
- ▶ Καινοτομία
- ▶ Συνδεσιμότητα
- ▶ Ψηφιακή ετοιμότητα
- ▶ Πράσινη ετοιμότητα
- ▶ Διεθνή ανταγωνιστικότητα
- ▶ Θεμελιώδεις ακαδημαϊκές αξίες
- ▶ Απασχόληση
- ▶ Απασχολησιμότητα

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

Το θεματολόγιο δίνει έμφαση σε **5 δείκτες** που θεωρούνται ότι θα συμβάλουν στη μέτρηση της προόδου σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στην προώθηση και υποστήριξη της ανάπτυξης και των μεταρρυθμίσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι δείκτες είναι:

1. Βελτίωση της **ποιότητας**, της **ισότητας**, της **ένταξης** και της **επιτυχίας** για όλους στην **εκπαίδευση** και την **κατάρτιση**.
2. Θεσπίζοντας & προωθώντας τη **δια βίου μάθηση** και την **κινητικότητα** για όλους.
3. Ενίσχυση των **ικανοτήτων** και των **κινήτρων** στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού.
4. Ενίσχυση της **ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας** εκπαίδευσης
5. Υποστήριξη της **πράσινης και ψηφιακής μετάβασης** στην εκπαίδευση και κατάρτιση και μέσω αυτής

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

1. Βελτίωση της ποιότητας, της ισότητας, της ένταξης και της επιτυχίας για όλους στην εκπαίδευση και την κατάρτιση

Η προσωπική, πολιτική και επαγγελματική ανάπτυξη των ευρωπαίων εξαρτάται από την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Θα πρέπει να ενθαρρυνθούν όλες οι δράσεις για την συμπεριληπτική εκπαίδευση, όπως η υποστήριξη της πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση **για άτομα με αναπηρίες, ειδικές μαθησιακές ανάγκες, μετανάστες μαθητές** και άλλες ευάλωτες ομάδες, **η δια βίου μάθηση** και η είσοδος στην αγορά εργασίας **μέσω διαφορετικών διαδρομών εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

Η εκπαίδευση και κατάρτιση χωρίς αποκλεισμούς απαιτεί επίσης **ευαισθησία σε θέματα φύλου** και την **αμφισβήτηση και εξάλειψη των στερεοτύπων φύλου, ιδίως εκείνων που περιορίζουν τις επαγγελματικές επιλογές των αγοριών και των κοριτσιών.** Συνιστάται η προώθηση παραδοσιακά ανδροκρατούμενων ή γυναικοκρατούμενων επαγγελματιών σε υπο-εκπροσωπούμενα φύλα. Απαιτείται περαιτέρω εργασία για την εξισορρόπηση των φύλων σε ηγετικές θέσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Η ψηφιακή τεχνολογία **συμβάλλει στην προσαρμογή των μαθησιακών ρυθμίσεων, του υλικού και των διδακτικών προσεγγίσεων** στους ποικίλους εκπαιδευόμενους. Μπορούν να προωθήσουν τη γνήσια ενσωμάτωση, αν αντιμετωπιστούν μαζί οι ελλείψεις σε υποδομές και ψηφιακές δεξιότητες.

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

2. Θεσπίζοντας & προωθώντας τη δια βίου μάθηση και την κινητικότητα για όλους

Ο μεγάλος αριθμός μεταβάσεων σταδιοδρομίας που αναμένεται να περάσει ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης και η αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης καθιστούν **τη δια βίου μάθηση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό**, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων προβολής, **ουσιώδεις για μια δίκαιη μετάβαση**, καθώς η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων, παραμένουν ζωτικής σημασίας στην αγορά εργασίας.

Η δια βίου μάθηση ενσωματώνεται στο όραμα και τους στόχους της ΕΕ για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, περιλαμβάνοντας όλα τα επίπεδα, τους τύπους, συμπεριλαμβανομένης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Για την παροχή ποιοτικής δια βίου μάθησης σε όλους τους εκπαιδευόμενους, απαιτείται διαπερατότητα και ευελιξία μεταξύ των μαθησιακών διαδρομών σε όλες τις μορφές και τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

2. Θεσπίζοντας & προωθώντας τη δια βίου μάθηση και την κινητικότητα για όλους (συνέχεια...)

Απαιτούνται καινοτομίες στις μαθησιακές διαδρομές, νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών προσεγγίσεων, και μαθησιακά περιβάλλοντα σε όλα τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, **συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, καθώς και στους χώρους εργασίας και στα κοινοτικά περιβάλλοντα, για την καλύτερη εξυπηρέτηση ενός ευρύτερου φάσματος εκπαιδευομένων.

Για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της μεγαλύτερης κοινωνικής δέσμευσης, θα πρέπει να βελτιωθούν τα μέτρα που επιτρέπουν και εμπνέουν τους ενήλικες να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες, παρέχοντας μια **ολιστική προσέγγιση στην εκπαίδευση ενηλίκων**.

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

3. Ενίσχυση των ικανοτήτων και των κινήτρων στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση περιστρέφονται γύρω από τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές, το εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό προσωπικό σε όλα τα επίπεδα.

Για την προώθηση της δημιουργικότητας, της ενσωμάτωσης, της ποιότητας και των επιτευγμάτων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι ιδιαίτερα **ικανοί** και να έχουν **κίνητρα**, γεγονός που απαιτεί **ποικίλες ευκαιρίες επαγγελματικής μάθησης** και υποστήριξη της σταδιοδρομίας.

Η **ευημερία των εκπαιδευτικών**, των εκπαιδευτών και του εκπαιδευτικού προσωπικού στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι πιο σημαντική από ποτέ, καθώς επηρεάζει την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών και την ποιότητα της διδασκαλίας.

Καθώς οι χώρες της ΕΕ αντιμετωπίζουν ελλείψεις και γήρανση των εκπαιδευτικών, το επάγγελμα του εκπαιδευτικού πρέπει να γίνει πιο ελκυστικό και να αναβαθμιστεί.

Για να διασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης λειτουργούν ως οργανισμοί μάθησης, η ηγεσία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης θα πρέπει να δημιουργούν ευνοϊκά περιβάλλοντα και συνθήκες για τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές και το εκπαιδευτικό προσωπικό ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τα κίνητρά τους.

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

4. Ενίσχυση της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Ο τομέας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τα ίδια τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν αποδείξει την ανθεκτικότητά τους και την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν απρόβλεπτες αλλαγές, όπως η πανδημία COVID-19.

Η κρίση όξυνε τις προκλήσεις που παραμένουν, αλλά δημιούργησε επίσης ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη στο πλαίσιο του προβλεπόμενου προγράμματος μετασχηματισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατά την επόμενη δεκαετία, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα ενθαρρυνθούν να **βρουν νέες μορφές βαθύτερης συνεργασίας**, συγκεκριμένα με τη **δημιουργία διακρατικών συμμαχιών**, τη **συγκέντρωση των γνώσεων και των πόρων** τους και τη δημιουργία περισσότερων **ευκαιριών για την κινητικότητα και τη συμμετοχή των φοιτητών και του προσωπικού**, καθώς και για την **ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας**, μεταξύ άλλων μέσω της πλήρους ανάπτυξης της **πρωτοβουλίας** για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

Τα Πανεπιστήμια ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού τρόπου ζωής

5. Υποστήριξη της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης στην εκπαίδευση και κατάρτιση και μέσω αυτής

Η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση αποτελούν τον πυρήνα της ατζέντας της Ένωσης για την επόμενη δεκαετία. Τόσο η μετάβαση σε μια περιβαλλοντικά βιώσιμη, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία όσο και σε έναν πιο ψηφιακό κόσμο, θα έχουν σημαντικές κοινωνικές, οικονομικές και εργασιακές επιπτώσεις.

Αν δε διασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις για να αντιμετωπίσουν αυτές τις αλλαγές, θα είναι αδύνατος ένας κοινωνικά δίκαιος μετασχηματισμός της ΕΕ.

Ξεκινώντας από τα συστήματα και τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης τα ιδρύματα αυτά πρέπει να συμπεριλάβουν την πράσινη και την ψηφιακή διάσταση στην οργανωτική τους ανάπτυξη. Ο αναπροσανατολισμός των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε μια **ολιστική προσέγγιση** και η δημιουργία **συμπεριληπτικών, υγιών και βιώσιμων εκπαιδευτικών πλαισίων** είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των απαιτούμενων αλλαγών για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό να εκσυγχρονιστούν οι τομείς σπουδών της επιστήμης, της τεχνολογίας, της μηχανικής, των τεχνών και των μαθηματικών (**STEAM**).

Τι μπορεί να συμπεριλαμβάνει ο ρόλος του πανεπιστημιακού δασκάλου;

Να ενισχύσει την ποιότητα και συνάφεια των σπουδών και να επιδιώξει την καλλιέργεια δεξιοτήτων που είναι διαχρονικές και χρήσιμες στο μέλλον.

Να υιοθετήσει τη διαφορετικότητα, συμπερίληψη και την ισότητα των φύλων.

Να προστατέψει και να προωθήσει τις ευρωπαϊκές δημοκρατικές αξίες.

Να προωθήσει την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ικανοτήτων και τεχνολογικής καινοτομίας για την πράσινη μετάβαση.

Να προωθήσει την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ικανοτήτων και τεχνολογικής καινοτομίας για την ψηφιακή μετάβαση.

Βρείτε περισσότερα στα έγγραφα που έχουν αναρτηθεί στο eClass

<https://eclass.hmu.gr/modules/document/index.php?course=KEDIMA106&openDir=/65098b02waBs/65412d41kyfD>

Το σεμινάριο υλοποιείται στα πλαίσια της Πράξης «Γραφείο υποστήριξης της διδασκαλίας και μάθησης στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5162371 με τη Συγχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

